

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **J. K., nar. X., bytom J.**, zastúpeného JUDr. J. D., advokátom, Š., proti žalovanému: **P. – P. D. J., J. IČO: X.**, zastúpenému JUDr. M. K., advokátkou, **J., o vyslovenie neplatnosti uznesenia členskej schôdze**, na dovolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 4Cob 53/2009-171 zo dňa 8. decembra 2009, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 4Cob 53/2009-171 zo dňa 8. decembra 2009 **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Stará Ľubovňa rozsudkom č. k. 3Cb/152/2007-108 zo 04. 06. 2009 určil, že rozhodnutie členskej schôdze P. - P. D. J. zo dňa 09. 08. 2007, bod 3, 3.10, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie Predstavenstva D. P. – P. D. J. zo dňa 12. 05. 2007 č. 19/07 o vylúčení z členstva v družstve žalobcu je neplatné. Rozhodnutie o trovách súd vylúčil na samostatné konanie. V odôvodnení rozhodnutia súd uviedol, že žalobca sa spolu s ďalšími 22 členmi družstva pred Okresným súdom Stará Ľubovňa v konaní sp. zn. 3Cb 87/2007 domáhal určenia, že rozhodnutie členskej schôdze žalovaného zo dňa 09. 08. 2007, v ktorom bolo potvrdené rozhodnutie Predstavenstva družstva žalovaného zo dňa 12. 05. 2007 o jeho vylúčení z družstva je neplatné, a že žalobca naďalej zostáva členom družstva. Prvostupňový súd vylúčil nárok žalobcu na samostatné konanie.

Zistil, že žalobca sa stal členom žalovaného družstva na základe členskej prihlášky z 23. 08. 2001 pod č. 472. Žalobca pracoval v družstve ako vrátnik v domnienke, že má vysporiadané všetky povinnosti, týkajúce sa majetkových a členských práv k družstvu

Predstavenstvo družstva uznesením č. 19/07 z dňa 12. 05. 2007 vylúčilo žalobcu z členstva v družstve. Proti tomuto rozhodnutiu podal žalobca odvolanie, o ktorom dňa 09. 08. 2007 rozhodla členská schôdza. Dňa 13. 08. 2007 bolo žalobcovi doručené rozhodnutie č. 220/2007, ktorým potvrdilo uznesenie Predstavenstva družstva č. 19/07 o jeho vylúčení z členstva v družstve s tým, že jeho členský pomer bol ukončený dňa 10. 08. 2007.

Žalobca si svoj nárok uplatnil včas. Zánik členstva vylúčením rieši Obchodný zákonník v § 231 ods. 3 predposledná veta, kde hovorí, že „...o vylúčení rozhoduje pokiaľ stanovy neurčujú inak predstavenstvo.“ Zákonodarca ponechal voľnosť družstvu (okrem iného i v otázke vylúčenia z členstva) si toto upraviť odchyľne. Stanovy majú v tomto prípade prednosť pred zákonom. Vychádzajúc z dikcie stanov družstva je jednoznačné, že o otázke zániku členstva v družstve žalobcu mala rozhodnúť na návrh predstavenstva družstva členská schôdza. V danom prípade však rozhodnutie č. 19/07 zo dňa 12. 05. 2007 bolo vydané Predstavenstvom družstva žalovaného, čo je v rozpore s článkom VIII. bod 3 stanov. Keďže bolo vydané nekompetentným orgánom, následne aj rozhodnutie č. 220/07, ktorým členská schôdza potvrdila uznesenie predstavenstva družstva, spôsobilo jeho neplatnosť. Žalovaný nedodrжал procesný postup pri rozhodnutí o vylúčení žalobcu z družstva a je právne irelevantné podrobne skúmať, či boli splnené dôvody pre jeho vylúčenie uvádzané žalovaným. Z uvedených dôvodov prvostupňový súd žalobe v celom rozsahu vyhovel.

Krajský súd v Prešove rozsudkom č. k. 4Cob 53/2009-171 zo dňa 08. 12. 2009 na odvolanie žalovaného zmenil rozsudok prvostupňového súdu tak, že návrh žalobcu zamietol. Žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že Predstavenstvo družstva dňa 12. 05. 2007 rozhodlo uznesením č. 19/07 o vylúčení žalobcu z členstva v družstve. Žalobca ako člen družstva bol poučený o tom, že sa môže odvolať na členskú schôdzu družstva. Žalobca sa proti uzneseniu Predstavenstva družstva odvolal. Dňa 09. 08. 2007 sa uskutočnila náhradná členská schôdza družstva, kde sa hlasovalo aj o vylúčení žalobcu z členstva v družstve. Na základe tohto hlasovania členská schôdza prijala uznesenie z náhradnej členskej schôdze a potvrdila rozhodnutie predstavenstva družstva. Podľa zápisnice z náhradnej členskej schôdze družstva, konanej dňa 09. 08. 2007, žalovaný na členskej schôdzi nevzniesol žiadne námietky proti rozhodnutiu členskej schôdze priamo na konaní tejto členskej schôdze a žiadne námietky neadresoval ani

Predstavenstvu družstva. Žalobca podal dňa 07. 09. 2007 žalobu priamo na Okresný súd Stará Ľubovňa.

Podľa § 242 Obchodného zákonníka, na návrh člena vysloví súd neplatnosť uznesenia členskej schôdze, pokiaľ uznesenie je v rozpore s právnymi predpismi alebo stanovami družstva. Návrh súdu môže člen podať, ak požiadal o zaprotokolovanie námietky na členskej schôdzi, ktorá uznesenie prijala, alebo ak námietku oznámil predstavenstvu družstva do 1 mesiaca od konania tejto schôdze. Návrh možno na súd podať len do 1 mesiaca odo dňa, keď člen požiadal o zaprotokolovanie námietky alebo od oznámenia námietky predstavenstvu.

Žalobca môže byť úspešný pri napadnutí rozhodnutia členskej schôdze, len ak podá námietku proti rozhodnutiu členskej schôdze priamo na členskej schôdzi, keď požiadala o jej zaprotokolovanie, alebo tieto námietky oznámi predstavenstvu do 1 mesiaca od konania tejto členskej schôdze. Žalobca nesplnil zákonnú podmienku, keď nepožiadala o zaprotokolovanie námietky na členskej schôdzi, resp. námietku neoznámil Predstavenstvu družstva do 1 mesiaca od konania tejto členskej schôdze. Uplatnenie námietky je hmotnoprávnym predpokladom podania návrhu na vyslovenie neplatnosti uznesenia členskej schôdze na súd. Súd musí na splnenie tejto hmotnoprávnej podmienky prihliadať z úradnej moci. Člen družstva sa môže úspešne domáhať neplatnosti uznesenia členskej schôdze podľa § 242 Obchodného zákonníka, len ak uplatní námietku voči príslušnému uzneseniu do 1 mesiaca od konania členskej schôdze a zároveň podá návrh na súd v zákonom stanovenej lehote. Nesplnením niektorej z uvedených dvoch podmienok znemožňuje, aby sa žalobca mohol úspešne domáhať svojho práva na súde. Žalobca nesplnil základnú podmienku podľa § 242 Obchodného zákonníka, z tohto dôvodu odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvého stupňa a návrh žalobcu ako nedôvodný zamietol.

Odvolací súd rozhodol o trovách prvostupňového konania podľa § 150 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O. s. p.) a o trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 150 O. s. p.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca v zákonom stanovenej lehote dovolanie, prípustnosť ktorého odôvodňuje ustanovením § 238 ods. 1 O. s. p. Podľa dovolateľa prvostupňový súd venoval veci náležitú pozornosť a správne rozhodol, keď žalobe

v celom rozsahu vyhovel. Chybou bola tá skutočnosť, že samosudkyňa do tohto spisu nepredložila aj fotokópiu námietky, ktorú podal právny zástupca žalobcu žalovanej strane dňa 30. 08. 2007 a táto ho prevzala dňa 07. 09. 2007. Odvolací súd sa uspokojil len s tvrdením žalovanej strany, ktorá predložila súdu zápisnicu z členskej schôdze konanej dňa 09. 08. 2007, v ktorej sa žiadne námietky nenachádzali. Dovolateľ preto pripojil do spisu notársky overené námietky. Odvolací súd mal ešte pred vyhlásením rozsudku uložiť žalobcovi, aby predložil dôkaz, alebo požiadať prvostupňový súd o podanie informácie, či boli námietky podané. Preto dovolateľ navrhuje, aby dovolací súd zmenil rozsudok odvolacieho súdu tak, že potvrdzuje rozsudok prvostupňového súdu a zároveň žalobcovi priznáva náhradu trov odvolacieho aj dovolacieho konania.

K podanému dovolaniu sa vyjadril žalovaný. Uviedol, že členskej schôdze, konanej dňa 09. 08. 2007, sa žalobca zúčastnil osobne a námietky, ktoré podala S. D. spolu so zoznamom členov družstva, ktorí boli na tejto náhradnej členskej schôdzi vylúčení z členstva v družstve, Predstavenstvo družstva považovalo a považuje za námietky podané iba členkou S. D., a to z dôvodu, že JUDr. J. D. nedoložil plnú moc na zastupovanie žalobcu. Ďalej žalovaný uviedol, že podal odvolanie z toho dôvodu, že žalobca nesplnil základnú podmienku členstva v družstve tým, že nesplatil členský vklad, ktorý určili stanovy družstva. Preto žiada, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu potvrdil a žalovanému priznal náhradu trov prvostupňového konania, odvolacieho konania, ako aj dovolacieho konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal účastník konania v zákonom stanovenej lehote (§ 240 ods. 1 O. s. p.) skúmal, či smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno v zmysle § 236 a nasl. O. s. p. napadnúť dovolaním.

Podľa § 236 ods. 1 O. s. p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Občiansky súdny poriadok pripúšťa dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu z dôvodov, taxatívne uvedených v § 237 písm. a/ až g/ a v prípadoch, uvedených v § 238 O. s. p. V prejednávanej veci je dovolanie prípustné podľa § 238 ods. 1 O. s. p.

Ako vyplýva z obsahu dovolania, žalobca poukazuje na existenciu dovolacieho dôvodu podľa § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p., t.j. že konanie je postihnuté vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Za vadu konania v zmysle uvedeného ustanovenia možno považovať aj skutočnosť, ak rozhodnutie odvolacieho súdu vychádza z neúplne alebo nesprávne zisteného skutkového stavu. O vadu konania pri zisťovaní skutkového stavu sa jedná tiež vtedy, ak pri dokazovaní súd nepostupoval v súlade s príslušnými ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku.

Dovolací dôvod podľa ustanovenia § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p. je daný aj v prípade, ak odvolací súd vychádzal pri rozhodovaní veci z iného skutkového základu ako súd prvého stupňa bez toho, aby postupoval v zmysle ustanovenia § 213 ods. 3 O. s. p. a zopakoval dôkazy, na ktorých založil svoje zistenia súd prvého stupňa, prípadne aby dokazovanie doplnil.

Žalobca sa v konaní domáhal vyslovenia neplatnosti uznesenia členskej schôdze zo dňa 09. 08. 2007, ktorým bolo rozhodnuté o jeho vylúčení z družstva žalovaného. Ako vyplýva z ustanovenia § 242 Obchodného zákonníka, návrh na vyslovenie neplatnosti uznesenia členskej schôdze pre rozpor s právnymi predpismi alebo stanovami môže podať člen, ktorý bol na členskej schôdzi prítomný a požiadal o zaprotokolovanie námietky, a to do jedného mesiaca odo dňa, keď na členskej schôdzi požiadal o zaprotokolovanie, alebo bez ohľadu na to, či bol na členskej schôdzi prítomný, ak však do jedného mesiaca od jej konania oznámil námietku predstavenstvu. Od oznámenia námietky predstavenstvu plynie ďalšia jednomesačná lehota na podanie návrhu súdu. Obidve jednomesačné lehoty majú charakter prekluzívnych lehôt a žiadosť o zaprotokolovanie alebo oznámenie námietky predstavenstvu je podmienkou na zachovanie nároku.

Podľa žalobcu bola námietka proti uzneseniu členskej schôdze o jeho vylúčení z družstva oznámená predstavenstvu dňa 07. 09. 2007, pričom túto skutočnosť uviedol už v konaní pred súdom prvého stupňa spolu s predložením príslušného dokladu a zo strany žalovaného nebola rozporovaná. Ako vyplýva zo zápisnice z pojednávania odvolacieho súdu zo dňa 08. 12. 2009, odvolací súd sa pri dokazovaní ohľadom podania námietky zameral na to, či toto právo využil žalobca na členskej schôdzi, konanej dňa 09. 08. 2007, neskúmal

však, či žalobca námietku oznámil predstavenstvu žalovaného tak, ako to už uviedol v prvostupňovom konaní. Keďže odvolací súd nepostupoval podľa § 213 ods. 3 a 4 O. s. p., je daná existencia žalobcom namietaného dovolacieho dôvodu podľa § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.

Najvyšší súd Slovenskej republiky vzhľadom na uvedenú skutočnosť napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 243b O. s. p.).

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova o trovách pôvodného a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O. s. p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 31. mája 2011

JUDr. Viera Pepelová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Hana Segečová